

MLADI, MIR I BEZBEDNOST

e-Learning kurs

YOUTH
Inclusion, Equality & Trust

Šta zapravo predstavlja kurs?

E-kurs „**Mladi, mir i bezbednost**“ (YPS) je onlajn program obuke razvijen u okviru regionalnog projekta „**Mladi za inkluziju, jednakost i poverenje**“, koji sprovode Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), Fond Ujedinjenih nacija za stanovništvo (UNFPA), UN Women i UNESCO u partnerstvu sa NALAS-om. Kurs podržava lokalne vlasti i omladinske strukture u razumevanju i sprovođenju Agende „**Mladi, mir i bezbednost**“ (YPS), zajedno sa glavnim vezama sa Agendom „**Žene, mir i bezbednost**“ (WPS) primenom praktičnih pristupa na lokalnom nivou.

Kurs je osmišljen za **lokalni nivo**, jer su lokalne vlasti najbliže mladima i najbolje su pozicionirane da odgovore na njihove svakodnevne realnosti: učešće, bezbednost, društvenu koheziju, pristup uslugama i poverenje u institucije. Pretvara globalne obaveze u **upotrebljive lokalne alate** - kako smisljeno uključiti mlade, kako izgraditi inkluzivno donošenje odluka, kako sprečiti polarizaciju i govor mržnje te kako ojačati dijalog i saradnju u različitim zajednicama.

Obuka nije samo „za mlade“, već sa **mladima**. Temelji se na radu sertifikiranih trenera/obučivača koji će delovati kao multiplikatori: šireći znanje među opštinama, podržavajući lokalni dijalog i pomažući lokalnim vlastima i mladim akterima da zajednički kreiraju rešenja koja odražavaju stvarne potrebe na terenu. Jaka regionalna mreža trenera i institucija takođe je ključna vrednost kursa - jer je razmena iskustava i dobrih praksi među zemljama ključna za povećanje uticaja.

Ciljevi kursa

Do kraja programa, učesnici će biti u mogućnosti da:

- objasniti okvire (YPS) i (WPS) agendi i njihovu relevantnost za lokalnu samoupravu;
- primeniti principe YPS-a na lokalne politike, strategije i akcione planove za mlade;
- koristiti praktične alate za inkluzivno donošenje odluka, izgradnju poverenja i angažman mladih usmeren na mir;
- razmenjivati regionalne prakse i osmisliti naknadne akcije koje se mogu održati i nakon završetka kursa.

Za koga je kurs namenjen?

Kurs je prilagođen za:

- službenici za rad sa mladima i relevantno osoblje u lokalnim vlastima,
- članovi lokalnih omladinskih saveta i konsultativnih tela,
- omladinske organizacije civilnog društva i omladinski lideri koji rade sa lokalnim vlastima,
- izabrani lokalni predstavnici uključeni u omladinsku/socijalnu politiku,
- druge lokalne zainteresovane strane uključene u doseganju i koheziji.

Struktura kursa: 4 modula

Modul 1: Razumevanje YPS i WPS programa

Ovaj modul postavlja temelje. Učesnici istražuju šta su YPS i WPS agende, zašto su ove agende važne za stabilnost i razvoj, te kako se povezuju sa učešćem, pravima i inkluzijom mladih. Modul pojašnjava ključne koncepte, principe i logiku povezivanja izgradnje mira sa svakodnevnim upravljanjem - posebno na opštinskom nivou. Takođe predstavlja praktičnu ulogu lokalnih vlasti: izgradnju poverenja, sprečavanje isključenosti, stvaranje sigurnih prostora za dijalog i omogućavanje mladima da utiču na odluke.

Obrađene teme

- osnovni koncepti i svrha YPS-a i WPS-a
 - uloge i odgovornosti na lokalnom nivou
 - Zašto su učešće, inkluzija i prava alati za izgradnju mira
 - kako angažman mladih podržava društvenu koheziju
-

Modul 2: Lokalizacija YPS-a — Od globalnih principa do lokalne prakse

Ovaj modul se fokusira na **lokalizaciju**: prilagođavanje agende lokalnim realnostima umesto primene univerzalnog modela. Učesnici ispituju kako se principi YPS-a mogu integrisati u **lokalne strategije za mlade**, lokalne programe i konsultativne mehanizme, te kako se to usklađuje sa nacionalnim okvirima i institucionalnim aranžmanima. Takođe se bavi tipičnim izazovima u implementaciji (nedostatak kapaciteta, političke barijere, ograničeno poverenje mladih) i nudi praktične načine za njihovo prevazilaženje kroz lokalno planiranje i partnerstva.

Obrađene teme

- Šta "lokalizacija" podrazumeva u praksi
 - povezivanje prioriteta YPS-a sa mandatima lokalnih vlasti i politikama za mlade
 - usklađivanje lokalne prakse sa lokalnim strategijama i institucionalnim okvirima
 - identifikovanje prepreka i omogućavanje uslova za implementaciju
-

Modul 3: Alati za inkluzivno upravljanje i izgradnju mira na lokalnom nivou

Ovo je najpraktičniji modul. Uvodi konkretne alate koje lokalne vlasti i omladinske strukture mogu koristiti za jačanje smislenog učešća i sprečavanje tenzija. Učesnici istražuju participativne mehanizme (omladinska veća, konsultativne forume, procese zajedničkog dizajniranja), komunikacijske pristupe koji se suprotstavljaju govoru mržnje i polarizirajućim narativima, te metode za aktivnosti osetljive na sukobe („Ne nanositi štetu“). Modul takođe ističe decentralizovanu saradnju i **bratimljenje gradova** kao praktične načine za izgradnju poverenja između zajednica i granica kroz angažman i uključenje mladih.

Obrađene teme

- participativni alati: omladinska veća, forumi, konsultacije, zajedničko stvaranje
 - pristupi osetljivi na sukobe i princip „ne nanositi štetu“
 - izgradnja poverenja i konstruktivne naracije
 - bratimljenje gradova i decentralizovana saradnja za dijalog i koheziju
-

Modul 4: Od obuke do akcije — Institucionalizacija i praćenje

Poslednji modul se bavi time kako osigurati da se **YPS/WPS** agende ostvare. Učesnici uče kako preći sa znanja o obuci na institucionalne promene: ugrađivanje mehanizama za angažman mladih u procedure, planove rada i rutine lokalne uprave. Modul podržava planiranje naknadnih akcija, izradu jednostavnih lokalnih akcionih planova i definiranje ostvarivih pokazatelja za praćenje napretka. Takođe pokriva kako komunicirati rezultate, evidentirati dobre prakse i podsticati druge opštine da repliciraju učinkovite modele.

Obrađene teme

- institucionalizacija: pretvaranje angažmana mladih u stalnu praksu
- planiranje praćenja: lokalni akcioni koraci i partnerstva
- praćenje i učenje: osnovni indikatori, dokazi i povratne informacije
- diseminacija rezultata i širenje dobrih praksi u celoj regiji

METODE UČENJA

Format i trajanje:

- Platforma: NALAS e-Akademija (Moodle)
- Struktura: 4 modula / 4 sedmice
- Vreme koje je neophodno izdvojiti: cca. 90 minuta sedmično (po grupi), plus učenje vlastitim tempom
- Vođenje: moderiraju sertifikirani YPS treneri

Metode učenja: kratki uvodi, vođena diskusija, lokalni slučajevi, interaktivni zadaci, kvizovi, pitanja za refleksiju. Svaka sesija kombinuje stručne doprinose, vođenu diskusiju, primere lokalne dobre prakse i interaktivne zadatke (kao što su kvizovi i pitanja za refleksiju), sa snažnim fokusom na praktičnu primenu u realnom lokalnom kontekstu i okruženju.

JEZIK I PRISTUPAČNOST

Kurs će biti dostupan na makedonskom, albanskom i BCMS (srpskom/bosanskom/crnogorskom) jeziku. Svi materijali će biti prilagođeni kako bi bili jasni, pristupačni i jednostavni za upotrebu različitim profilima učesnika iz opština i omladinskih struktura.

PRAĆENJE I POVROTNE INFORMACIJE

Učesnici će popuniti formular za samo'evaluaciju I pre I nakon okončanja kursa, dok će NALAS i treneri prikupljati povratne informacije kako bi poboljšali kurs između grupa polaznika u proleće i na jesen 2026. godine.

OVAJ KURS JE DEO NALAS e-Akademije

NALAS e-Akademija je online platforma koja omogućava širenje relevantnog regionalnog znanja svakoj lokalno zaposlenoj osobi širom jugoistočne Evrope, nudeći istovremeno zanimljive, kreativne i postupne mogućnosti učenja. Pruža visokokvalitetno znanje stručnjacima lokalnih vlasti u oblastima koje su direktno povezane sa njihovim svakodnevnim radom.

Upotrebom novih tehnologija, NALAS e-Akademija pruža iskustveno učenje koje je pristupačno, inovativno i snažno usmereno na praksu.

Moderatori

Nadira Ćurulija je mirotvorkinja iz Bosne i Hercegovine sa akademskim obrazovanjem iz međunarodnih odnosa i diplomatije. Trenutno radi kao lokalna programska službenica u lokalnoj kancelariji RYCO u Sarajevu. Bila je učesnica Obuke trenera za mlade, mir i bezbednost (YPS) u okviru regionalnog projekta „Mladi za jednakost, inkluziju i poverenje“, gde je stekla titulu YPS trenera. Takođe je mirovni edukator u Muzeju ratnog detinjstva. Nadira je takođe deo Savetodavnog tela mladih pri Ujedinjenim nacijama u Bosni i Hercegovini, sa mandatom od 2024. do 2026. godine. Tokom studija dobila je „zlatnu značku“ za najboljeg studenta u generaciji. Njeni glavni fokusi su mirovno obrazovanje, pomirenje i suočavanje sa prošlašću sa mladima (najčešće u kontekstu Zapadnog Balkana).

Kenan Fehrić je sertifikovani YPS trener, savetnik za mlade pri Ujedinjenim nacijama u Bosni i Hercegovini i Kancelariji za mlade Ujedinjenih nacija, kao i ambasador Mlade Evrope. Njegov fokus je na učešću mladih, izgradnji mira i stvaranju više prostora za mlade da budu uključeni u procese donošenja odluka.

Network of Associations of Local
Authorities of South East Europe
Réseau des Associations de Pouvoirs
Locaux de l'Europe du Sud-Est

